Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Lausunto

6.11.2024

VN/1/2024
VN/1/2024-TEM-122

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Asiantuntijalausunto eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annetun lain ja koulutuksen korvaamisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (HE 168/2024 vp)

Esityksen tausta ja tavoite

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annettua lakia (1136/2013) ja koulutuksen korvaamisesta annettua lakia (1140/2013). Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen kehysriihipäätökseen työnantajan koulutusvähennyksen poistamisesta.

Työnantajan koulutusvähennyksen poistamisella tarkoitetaan elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa (360/1968, jäljempänä *elinkeinoverolaki*) ja maatilatalouden tuloverolaissa (543/1967) tarkoitetun työnantajan verovähennysoikeuden kumoamista. Valtiovarainministeriössä on valmisteltu hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi (HE 108/2024 vp), joka sisältää ehdotukset työnantajan verovähennysoikeuden kumoamisesta elinkeinoverolaista ja maatilatalouden tuloverolaista. Kehysriihipäätös koulutusvähennyksen poistamisesta ei koske koulutuskorvausta. Mahdollisuus saada koulutuskorvausta jäisi ennalleen niiden työnantajien osalta, joihin sovelletaan koulutuksen korvaamisesta annettua lakia.

Taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annetun lain tarkoitusta tuetaan voimassa olevan sääntelyn mukaan verovelvollisten työnantajien osalta verokannusteella eli koulutusvähennyksellä ja ei-verovelvollisten työnantajien osalta sitä vastaavalla taloudellisella kannusteella eli koulutuskorvauksella. Laissa säädetyn koulutussuunnitelman laatiminen on koulutusvähennyksen ja koulutuskorvauksen saamisen edellytyksenä. Yhteistoimintalain (1333/2021) soveltamisalaan kuuluvien yritysten ja yhteisöjen osalta suunnitelmana pidetään mainitun lain mukaista työyhteisön kehittämissuunnitelmaa. Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) soveltamisalaan kuuluvien työnantajien osalta suunnitelmana pidetään mainitun lain mukaista henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa. Taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annetussa laissa säädetään lisäksi erikseen koulutussuunnitelman sisällöstä niiden työnantajien osalta, jotka eivät kuulu mainittujen yhteistoimintalakien soveltamisalaan. Yhteistoimintalakien soveltamisalojen ulkopuolelle jääville työnantajille suunnitelman laatiminen on vapaaehtoista, mutta se on kuitenkin tuen saamisen edellytyksenä.

Koulutusvähennyksen poistamisen vuoksi taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annetun lain säännökset jäävät merkityksettömiksi niiden työnantajien osalta, joihin sovelletaan elinkeinoverolain ja maatilatalouden tuloverolain säännöksiä. Vastaavasti koulutusvähennyksen poistaminen aiheuttaa koulutuksen korvaamisesta annetun lain soveltamisalasäännökseen teknisiä muutostarpeita, koska se sisältää viittaukset elinkeinoverolakiin ja maatilatalouden tuloverolakiin.

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Työ- ja elinkeinoministeriö				
PL 32 00023 Valtioneuvosto	Aleksanterinkatu 4 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	09 1606 2160 +358 9 1606 2160	kirjaamo.tem@gov.fi www.tem.fi

Esityksen tavoitteena on toteuttaa työnantajan koulutusvähennyksen poistamisesta aiheutuvat muutostarpeet taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä ja koulutuksen korvaamisesta annettuihin lakeihin.

Keskeiset ehdotukset

Kyse on pääosin lainsäädäntöteknisestä esityksestä, jolla toteutettaisiin työnantajan koulutusvähennyksen poistamisesta aiheutuvat muutostarpeet taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annettuun lakiin ja koulutuksen korvaamisesta annettuun lakiin. Taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä annetun lain soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että lakia sovellettaisiin vain koulutuskorvaukseen oikeutettuihin työnantajiin sekä heidän työntekijöihinsä ja heihin julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa oleviin. Lakia ei enää sovellettaisi niihin työnantajiin, jotka ovat aiemmin olleet oikeutettuja työnantajan koulutusvähennykseen. Lakia muutettaisiin myös teknisesti koulutusvähennyksen poistamisen ja lain soveltamisalaan ehdotetun muutoksen vuoksi.

Lisäksi koulutuksen korvaamisesta annetun lain soveltamisalaan ehdotetaan tehtäväksi tekninen muutos, jolla poistetaan viittaukset elinkeinoverolakiin ja maatilatalouden tuloverolakiin. Ehdotettu muutos ei merkitsisi asiallista muutosta lain soveltamisalaan.

Lakien ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2025. Voimaantuloajankohta olisi sama kuin työnantajan koulutusvähennyksen poistamista koskevien muutosten ehdotettu voimaantuloajankohta.

Kunnioittavasti,

Johtava asiantuntija Elli Nieminen

Jakelu Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta